

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХIV, БРОЙ 24

СОФИЯ, 16-31 ДЕКЕМВРИ 2013 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com, bg.synpress@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarhia.bg

Роди се Младенец – Предвечният Бог

АКТУАЛНО

Анелия Павлова

Аутопсия на хороскопа

Стр. 6-7

ИНТЕРВЮ

Монах Епифаний

Хляб и псалом, вино и славословие

Стр. 5

Д-р Предраг Драгутинович

Жените в Новия Завет

Стр. 4

АМВОН

Йоан Екзарх Български

Слово за Рождество Христово

Стр. 3

Избиването на Витлеемските младенци

Стр. 2

ЦЪРКВА И ОБЩЕСТВО

Монах Мойсей Светогорец

Християнинът не може да бъде унил и нещастен

Стр. 7

„Когато се изпълни времето, Бог изпрати Своя Син (Единороден), Който се роди от жена и се подчини на закона, за да изкупи ония, които бяха под закона, та да получим осиновението“ (Гал. 4:4-5).

Възлюбени в Господа чеда на светата ни Църква,

Вечна истина ни е открита в думите на апостола: Бог се роди от Светия Дух и Пресветата Дева и възпри човешка природа, за да възстанови нашето богосиновство – да може всеки, повярвал в Него, да стане син Божии по благодат. Такава е божествената цел на Боговъплъщението: поради голямата Си любов Бог ни оживотвори в Христа (Еф. 2:4-5) и в тайнството на богочовечеството ни освободи от властта на тлението, та да ходим вече „в обновен живот“ (Рим. 6:4). „Синът Божии стана Син човешки, та синовете човешки да станат синове Божии“ (св. Атанасий Александрийски). „Словото стана плът, и живя между нас, пълно с благодат и истина; и ние видяхме славата Му, слава като на Единороден от Отца“ (Йоан. 1:14). И основа Църквата Си, на която даде обещанието, че дори „портите адови няма да й надделят“ (Мат. 16:18).

В Своята Църква, в това мистично и реално бого-

ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО РОЖДЕСТВЕНСКО ПОСЛАНИЕ

човешко единство, Той призова всички: „Идете, научете всички народи“ (Мат. 28:19). Защото така именно подобава на божествената любов: „Всякой, който вярва в Него, да не погине, но да има живот вечен“ (Йоан. 3:15). Затова Църквата днес се радва: ето, ражда се Божият Син, изпълнено е вече обещанието, вече не сме сами, но „с нас е Бог“ (Ис. 8:10), а щом е така, то нищо не може да смущава душите ни и радостта ни е пълна, а надеждата ни – непомрачена! От тази пълнота на радостта и на надеждата извира и дивният химн на нашето Рождественско богослужение, откриващ така поетично необятните измерения на Боговъплъщението: „Девицата днес ражда Свърхестественя и земята поднася на Непристъпния пещера; ангелите с пастирите славословят, а мъдреците със звездата пътешестват: заради нас се роди Младенец – Предвечният Бог“ (Кондак, гл. 3).

Затова и всяка година в нощта на Рождеството на Спасителя цялото творение притихва, прекланяйки се пред дивната тайна на благочестието: „Бог се яви в плът“ (1 Тим. 3:16). Възпри човешката природа, за да я излекува от греха, да върне онзи, който бе сътворен по Божии образ и подобие (Бит. 1:26-28) – като венец на цялото творение – обратно в отреденото му от Божията промислителна воля достойнство. Затова в тази най-святата от всички нощ в сърцата на всеки се вдвоява онзи божествен мир, който само Господ Исус Христос можеше да донесе на земята. За този мир пееше и небесното войнство, посрещайки някога Богомладенеца: „Слава във висините Богу и на земята мир, между човеците благоволение!“ (Лука. 2:14). На този мир ни учеше и Сам Спасителят в дните на земното Си служение: „Вземете Мое то иго върху си и се поучете от Мене, понеже съм кротък и смирен по сърце, и ще намерите покой за душите си“ (Мат. 11:29). Същия този божествен мир Той ни и завеща като скъпоценно наследство, преди да се прослави на Кръста: „Мир ви оставям; Моя мир ви давам“ (Йоан. 14:27).

Прочее, възлюбени, когато пазим този мир като наше най-скъпо достояние от Господа, когато сърцата ни се сгряват от него не само в тази святата нощ, но и във всички дни на живота ни, когато бъдем онези

На стр. 3

ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО РОЖДЕСТВЕНСКО ПОСЛАНИЕ

От стр. 1

истински миротворци, за които Сам Спасителят говореше в Проповедта Си на планината, тогава ще сме достойни и за нашето, дарено ни от Господа богосиновство: „Блажени миротворците, защото те ще се нарекат синове Божии“ (Мат. 5:9). Когато имаме макар и частица от онази любов, с която Бог възлюби света, за да изпрати в него Единородния Си Син, тогава светът ще знае, че сме наистина Негови ученици (Йоан. 13:35). И ще може да влиза при всекиго от нас, както и някога, с думите: „Мир на този дом“ (Мат. 10:12).

Поздравяваме с празника на Христовото Рождество всички верни чеда на светата Българска православна църква – в родината ни и далеч от нея! Благодатта и мирът на родилия се Богомладенец и радостта в Светия Дух да бъдат с всички вас! Амин!

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ. СИНОД
† НЕОФИТ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ И
МИТРОПОЛИТ СОФИЙСКИ,
ВРЕМЕННО УПРАВЛЯВАЩ РУСЕНСКА
ЕПАРХИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА СВ. СИНОД:
† Врачански митрополит **КАЛИНИК**
† Сливански митрополит **ЙОАНИКИЙ**
† Видински митрополит **ДОМЕТИАН**,
наместник на овдовелия Неврокопски
епархийски престол
† На САЩ, Канада и Австралия митрополит
ЙОСИФ
† Великотърновски митрополит **ГРИГОРИЙ**
† Плевенски митрополит **ИГНАТИЙ**
† Старозагорски митрополит **ГАЛАКТИОН**
† Ловчански митрополит **ГАВРИИЛ**
† Пловдивски митрополит **НИКОЛАЙ**
† Доростолски митрополит **АМВРОСИЙ**,
наместник на овдовелия Варненски и
Великопреславски епархийски престол
† Западно- и Средноевропейски митрополит
АНТОНИЙ

Уважаеми читатели
Всички събития относно избора на нов Варненски и
Великопреславски митрополит ще бъдат подробно отразени
в следващ специален брой на „Църковен вестник“.

От редакцията

АМВОН

„Глас бе чул в Рама, плач и ридание, и писък голям: Рахил плачеше за децата си и не искаше да се утеши, защото ги няма“ (Мат. 2:18).

Братя и сестри,
Ние Все още сме в празнично настроение. Още звучи рождественският химн „Слава във висините Богу и на земята мир, между човеците благоволение“ (Лука. 2:14). Днес като че ли в промивовес на този химн св. Църква ни предлага едно четиво, което ни връща отново в света, пълен със зло. Припомня ни за избиването на Витлеемските младенци по нареждане на цар Ирод.

Тази история е свързана със спомена за поклонението на мъдреците на новородения Младенец. Тези чудни князе от Изтока, учени мъже и астрономи знаели добре от предсказанието на пророк Даниил, който живеял в техните земи, за раждането на юдейски цар – Княз на мира, който ще възвори правда в света. Сега те видели збездата Му на Изток. Тръгнали след нея и тя ги доведе в Йерусалим. Тук в своята чистота и непоклоненост те попитали още първия срещнат минавач: „Де е родилият се Цар юдейски?“ (Мат. 2:2).

В това време Палестина се управлявала от страшно подозрителния и жесток цар Ирод Велики. Всички треперели от него. Не минавало ден да не влезе някой в затвора и да не се пролее кръв на двороци люде. За неговия характер се говори послдовично в историята. От страх да не загуби трона си, Ирод умъртвил своя тъст – 81-годишния Хиркан, удавил в банята своя зет, обесил синовете си Александър и Аристоул, убил и своята собствена жена. Слухът за безчовечните му дела достигнал до Рим, та и римският император Август казал за него: „Бих желал да бъда по-скоро свиня на Ирод, отколкото негов син“.

Мълвата за дошлите

Избиването на Витлеемските младенци

Проповед за Неделя след Рождество Христово

чужденци се разнесла из целия град. Доносниците побързали да я съобщят и на царя: дали тези чужденци не кроят съвлянето му от власт; дали не се подготвя бунт или преврат? Подозрителният цар треперел за трона си. Повикал мъдреците. – Не знаем как са били посрещнати. Страниците не са могли да допуснат, че зад този наглед невинен разпит за новородилото се Дете се крият пъклени замисли. Ирод посрещнал източните учени и им обещава, че след тяхното поклонение и самият той ще иде да изкаже своята почит пред новородилата се Цар.

Знаем по-нататъшната трагична история: Ирод не научил от мъдреците мястото на новороденото Дете. Ангел Господен ги насочил да се възврат по друг път, а светото семейство с Младенеца Иисус забягнало в Египет. Царят не намерил покой. Извикал първенците знаещи на Свещ. Писанецът и узнал от тях предсказанията за обещания от пророците Цар, който трябвало да се роди в пределите Витлеемски. Тогава Ирод издал страшната заповед да бъдат избити в тая област всички деца от две години нагоду, с надежда, че между тях ще попадне Детето – бъдещият Цар.

Четиринадесет хиляди деца станали жертва на жестокия убиец. Хиляди майки и бащи проплакали за рожбите си. Ужасът и страхът били така големи, че по думите на евангелиста – заридали и мъртвите. Св. пророк Иеремия говори за някогашната прабаба на тия деца – Рахил: „Глас бе чул в Рама, плач и ридание, и писък голям; Рахил плачеше за децата си и не искаше да се утеши, защото ги няма“ (Мат. 2:18). Тя като че се нагизнала

от гроба и плачела за убитите си внучета от безчовечния Ирод.

Това злодеяние засяга и нас, и нашето колено настроение, защото е свързано със запазването на Младенеца Иисус. Той започна живота Си още като пеленаче с преследване срещу Него. Децата, които не са познали още зло, умрели съвсем невинни.

Нашият свят е пълен с неразгадани тайни: Господ идва на земята да донесе обич и мир, а сварва омраза и престъпления. Злото на жестокия Владетел сочи само какво е било падението в нравите на тогавашния свят. Стремещът за власт и насилие носи винаги злини. Не само този цар е бил такъв. Историята ни разказва и за потомците на Ирод, които управлявали дълги години Палестина. При един от тях – Ирод Антипа – бил убит св. Йоан Кръстител, а по-късно станало и разпъването на Иисус Христос. Интересно е, че Бог още тук на земята наказал Ирод с тежка неизлечима болест. Той не можел да намери покой ни денем, ни нощем. Избитите деца и погубените негови близки

му се явявали като призритици и смущавали неговия сън. Освен това мялото му било обхванато от непоносим огън, който изгарял вътрешностите му. Той бил разяждан от червеи. Раните му издавали непоносима мизерия и той умрял от глад, изоставен и презиран от всички.

Тук виждаме като че ли удовлетворение на Божията правда. И Все пак, остава непонятно за нас защо трябваше заради един престъпник да пострадат хиляди и цял народ. Не можеше ли това Дете, което идва на земята като Бог, с един дъх, с една стъпка да унищожи злото?

Въпросът за злото в света е много сложен и нашите представи за Бога са твърде бедни, що се отнася до Неговите планове. Тук нашата човешка мъдрост е безсилна, за да разбере Божия план за нас. Ние сме били свидетели на много злини, които са изглеждали непреодолими, а след това е дошъл краят им, за да узреят отново правдата, доброто и красотата.

Ставрофорен иконом
Иван КОНДАКОВ

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светният Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Софийска епархия: Силуан (Борис) Георгиев Борисов от гр. Ихтиман – за йеродяконски и йеромонашески чин; Светослав Петков Славов от гр. София – за енорийски свещеник; Ивайло Йорданов Стоименов от гр. София – за енорийски свещеник.

Великотърновска епархия: Христо Петков Червенски от гр. Габрово – за енорийски свещеник; Цонко Атанасов Цонков от гр. Севлиево – за енорийски свещеник.

Старозагорска епархия: Живко Вълчев Желев от гр. Стара Загора – за енорийски свещеник.

Бог винаги е бил, е и ще бъде. Той е Вечностъществувач. [...]

Бог предназначил човека да разбира и да знае всичко – невидимото и неосезаемото, да пази всичко и за всичко да възхвалява и да прославя Твореца; да вниква в красотата и устройствата на творенията: на едни да се наслаждава, други да има за своя служба, трети пък да са му за удоволствие и утеха, и да гледа над всичко, понеже човекът като цар царува над тях. Ако той беше останал такъв, какъвто е бил създаден, и ако беше спазил Божиата заповед, той би запазил това, което беше получил и щеше да надвие смъртта чрез дървото на живота, приближавайки се до Бога.

Но поради завистта, злобата и гордостта на дявола, чрез която самият той отпадна заедно с всички отстъпнически войнства, и, за да не би човекът да заеме мястото му, дяволът го съблазни, и човекът поради Божия гняв за своето непослушание и неподчинение беше изгонен от рай, където живееше, и поставен в тази земя. По такъв начин дяволът направи човека свой, владеейки над него и насочвайки го към духовния мрак на където си иска. Той го подхвърли на много страсти и в сластни похоти и в срамни нечистотии, както е казал в Евангелието Спасителят, нашият Господ Исус Христос: „Налетя на разбойници и жестоко беше изпонаранен“.

Както е казано и за **блудния син**, напуснал своя баща и прахосал голямо богатство: „Отиде да работи при оня зъл господар, а той не го прие, изпрати го да пасе свини“ – това са безбройните мъки и лошите дела.

Но Бог не презря толкова страдащия човек. Защото той принадлежеше на Бога, макар да беше завладян от дявола. Бог изпрати едно от Лицата на Света Троица, Своя свят Син – Бог Слово. Наречен е Негов **Син**, защото е роден от Него, а наречен **Слово**, защото Бог говори чрез Него.

Син твори всичко и устройва онова, което е било, което е сега и което ще бъде, както е казано: „Бог и

Слово за Рождество Христово

„По заповед на светител Методий“ от Йоан Екзарх Български

Неговият Дух Ме изпрати да потърси изгубилата се овчица“; добрият Пастир да намери изгубилата се овчица и да положи душата Си за нея, вземайки я на рамо, върху което Той понесе и Своето **кръстно дърво**, както е казано: „Властта е на раменете Му“, та да заведе човешките във вечния живот, да ги издигне към най-високото звание.

Нали е казано: „Син Човечески дойде да подири и да спаси погиналото“, да потърси (изгубената) **драхма**, тоест царския образ, посипан с много смет, тоест страстите в тоя свят; да запали светилник, тоест да засие със Своето тяло; да помете къщата, тоест да очисти целия свят, като победи греха в него, и да свика ангелите и да се радва заедно с тях за умерената драхма. [...]

И наистина, Бог, Който е напълно съвършен, пресъвършен и над всяко съвършенство, стана човек, но също напълно съвършен. Като човек Божият Син извършва човешкото и приема човешкото, а като Бог Той твори по божествен начин божественото.

Бог Слово се съедини с разумна и съзнателна душа заради моята душа, и се облече в плът заради моята плът, та и душата да спаси, и тялото да направи безсмъртно.

Вечният и безтелесен Дух, Христос Бог, се съединява с човешкия дух и става посредник между Бога и човешките. Подобното се съединява с подобното, очиствайки и устройвайки невидимата душа чрез невидимото Божество, а чрез видимото тяло Господ направи човешкото смъртно и телно тяло безсмъртно и нетленно. Такова Той го показа, след като възкръсна от мъртвите. [...]

Божията мъдрост е Синът на Мария, а сладък плод има за всички, които се придържат здраво към Него като в Господ. Той е над ангелите и седи отдалеч на Отца като Бог и човек, царува вечно и Неговото царство не ще има край“.

Както някога Бог затвори рай, като изгони човешките оттам, така сега тук Той отвори небесата и изпрати ангели при Сина Човечески, които пееха: „Слава на Бога във висините и на земята мир, между човешките благоволене“.

Както някога се каза

за Адам: „Ето, Адам стана като един от Нас“, така сега Бог показа лежащ в пещерата и в яслите Невместимия никъде, и чрез звездите като че ли с уста каза: „Ето, един от Нас стана като Адам“, за да стане Адам такъв, какъвто трябваше да бъде.

Както някога Адам, закривайки се, препаса се със смокинови листа, така сега тук беше повиван в пелени неугасимият **пламък** – Този, Който обвива всичко като с одежда, Който облича небето с облаци и морето – с мъгла.

Както някога Бог постави херувими с четири лица да пазят **дървото на живота** с огнен меч, така сега тук Той изпрати трима мъдрци, носещи с животните си дарове за четвъртия Човек.

Както някога Каин поради завист завидя на праведното служение и уби брата си Авел – телесно, а не душевно; защото човек не може да уби безсмъртната душа – така сега тук Ирод поради завист завидя на царството на предвечния Цар и изби Витлеемските младенци, но не можа да уби безсмъртния Бог. Ирод си спечели вечна гибел, прогонвайки Бога от своите раби, а изби невинни младенци.

Както някога при Ной, когато целият човешки род беше похабен поради греха, Бог запази в **ковчег**а потомство за възобновяване на живота, а потоци цялата земя и я изми, също така Той сега запази род за спасение в този свещен ковчег. От него излезе Господ, раждайки се, и в светлата купел потоци човешките грехове, и изми нашите беззакония, като даде пример със Своето кръщение.

Този ковчег е пресветата Дева Мария, която Бог избра за Свое наследство. Тя е красотата на Яков, която Той възлюби. От нея се роди нашият Господ Исус Христос, както е предсказано чрез много образни сравнения. Написано е в светите Писания, че Той ще бъде от потомството на патриарха Авраам – този Авраам, който е наречен Божий угодник и приятел, за когото е написано в книгите, че е от рода на Сим, сина на Ной. На Авраам е казано: „Чрез твоето потомство ще бъдат благословени всички земни племена и всички народи на земята“.

В книгите за живота на Исуса Христа е каза-

но: „Син Давидов, Син Авраамов“.

И наистина, от потомството на Авраам идва родът на Давид, според написаното от светите евангелисти Матей и Лука. А Давид е роден от Йесей. Така е и казано: „Ще изникне младочка от Йесеевия корен, и от корена му цвят ще разцъфне“. Пророкът нарече **младочка** пресветата Дева, а **цветът**, който израсна от нея, е Христос. Нали е казано: „Ще съществува в оня ден коренът Йесеев, а Издигащият се от него ще владее над народите; на Него ще се надават народите“, защото „Той е надеждата на народите“.

Заради това е казано: „Надявайки се на Него, всички люде, излейте пред Него вашите сърца, защото ще излезе Човек от потомството на Яков и ще владее над много народи, и ще погълне враждебните Му народи – тоест, противните сили; и ще източи силите им – тоест, отвратителните им езически обичаи. И със стрелите Си – тоест, чрез светите апостоли – ще поразии нашия враг“, тоест, дявола. [...]

„Бог крепък“, Владетел на цялото творение, Вестител на Своя древен и истински Свет, решил да потърси отпадналите. Нали е казано: „Нито ходатай, нито ангел, но Сам Бог ги спаси, понеже Той ги обикна“. [...]

Щом видяха звездата, мъдрците дойдоха от Изток в Йерусалим и попитаха: „Где е родилият се Цар Йудейски? Защото видяхме звездата Му на Изток и дойдохме да Му се поклоним“ – тоест, те сложиха начало на поклонението на единия Бог и на отказването от многото богове на безбожието. „А звездата, която те бяха видели на Изток, дойде и се спря на мястото, където беше се родил Младенецът“ – Христос, Царят Израилев. „Като видяха звездата, те се зарадваха с твърде голяма радост. И като влязоха в пещерата, видяха Младенеца с майка Му Мария и, като паднаха на колена, поклониха Му се. Те отвориха съкровищата си и Му принесоха дарове: злато, ливан и смирна“.

И се сбъдна реченото от Псалмопеваца: „И дъщерята на Тир, царете на Тарсис и островите дарове ще Му принесат, а също и царете от Арабия и

Сева дарове ще Му поднесат“, защото Той ще живее, и ще Му бъде дадено арабийско злато, и ще се молят всеки ден за Него и ще Го благославят, понеже ще има на земята сигурност“.

Мъдрците Му поднесоха **злато** като на Цар на всичко, защото златото подхожда за царя; а **ливан** Му поднесоха като на Бог, понеже ливанът е бяла смола за кадене, с която се кади пред Бога, та както димът се издига нагоре с приятното уханье, така да се издигат нашите чисти молитви пред Него; **смирна** пък Му поднесоха, понеже Христос шеше да бъде умъртвен заради нас. Смирната е мазило, с което юдеите помазват мъртвите при погребение, за да не гният и да не се вмирисват. Нали е казано: „Дойде и Никодим и донесе около сто литри смес от смирна и алое, и заедно с Йосиф взеха тялото Исусово и го обвиха с плащаница заедно с аромати“, тоест с благоухания.

Мъдрците пък, като получиха насъне откровение, не се върнаха при Ирод. „Народи, ръкопляскайте вкупом, и възкликнете към Господа с радостен глас!“

А това, че светлата Мария беше стодена за Йосиф, стана по Божие повеление: не за женитба, но за опазване, но да бъде неопетнено девството на светлата Дева от безсрамните и от юдеи-хулителите. Сам свети Йосиф потвърждава истината – това, което е видял и слушал за рождението Младенец и Майка Му.

„При кесаря Август“: Август значи празнуващ, тоест „при празнуващия владетел“, та ние, радвайки се телесно и душевно, оттогава да празнуваме хубави празници: именно в дните на слънчевото обръщане, когато нощните часове достигат своя пълен предел и слънцето възвръща своето лятно положение, та нощта започва да намалява, а денят се увеличава, изброявайки с това, че тъмната измама на дявола чезне, а Христовата светлина още повече свети. „просвещаваша всеки човек, който идва на този свят“. И наистина, „нощта се превали, а денят се приближи“.

„В град Витлеем“ – тоест „в дома на хляба“. Витлеем значи *дом на хляба*, тоест *дом на Христовото тяло*. „Аз съм – рече Господ – хлябът, слязъл от не-

бето, Който яде Моето тяло и пие Моята кръв, пребъдва в Мене, и аз в него“.

А това, че Господ се е родил в пещера, показва, че Той е в Своя дом, а не в дом, изграден от човечи. Нали е казано: „Всевишният не живее в ръкотворни домове“.

Казаното пък: „*Поможи Го в ясли на животни*“, означава, че Господ освобождава нас, човешките, от скотските юзди и ни нахранва със Своето слово. Господ очисти чистите тогава според **Закона** юдеи и нечистите сега езичници и нас, хранените с Неговото свято слово; защото тялото се храни с ястия, а душата – с Божието слово. Затова е казано: „Позна Го, както волът стопанина си, и както оселите – яслите на господаря си“.

Дивното чудо се потвърждава и от това, че *слава Господня осия*. **Пастирите** означават учителите на целия свят – Христовите ученици и техните заместници, които бдят за своето духовно тяло.

Чрез новата и дивна **звезда** небето, като че ли говорейки с уста, свидетелствува за Своя Творец и за Владетеля на всичко. Господ просвещава чрез светлината на звездата народите, довеждайки ги до богопознание. Нали е казано: „Ще изтрезе звезда от Яков и ще се издигне човек от Израил. Той ще съкруши моавските князе и ще плени всички“. [...]

И тъй, само Господ е единственият нелъвовен, истински Бог. Самият Той е дошъл да избави човешкия род от робството на дявола, от нападението на неговите демони от целия стар, зъл, скверен, разнообразен езически обичай. На Исуса Христа подобава сега и всякога чест и поклонение от цялото небесно и земно творение наравно с Отца и със Светия Дух – тоест, Светата и животворяща Троица – мое уствършенстване и закрила.

Из „Св. Климент Охридски. Слова и поучения“

Превод от старобългарски: архимандрит Атанасий БОНЧЕВ

АКТУАЛНО

„Ти каква зодия си?“ – питат често дъщеря ми. А тя учтиво отговаря: „Аз нямам зодия!“ После всеки опит за фамилиарност секва поради настъпилото недово мълчание или натегнат смях, а аз, като родител, мгновенно пренасочвам фокуса върху нещо друго. Да не засегнем някого...

Всъщност, подобни диалози са рядкост. Обикновено на въпроса, с който започнахме, следва дълъг и изчерпателен отговор с дружелюбно и словоохотливо споделяне на лични данни, които обикновено ревниво се крият. Разговорите могат да бъдат безкрайни и да съдържат удивителни демонстрации на астроложка посветеност, засенчваща дори най-видните дейтели в тази сфера. Времето, политиката и астрологията са онези теми извън специфичните лични интереси, които могат да съберат в разговор дори врагове. В този случай с думата «разговор» означаваме синдрома «говоря много – не казвам нищо». Някои биха го нарекли словобулдуство и при това съвсем основателно.

Халдейско-езическият култ

Някога халдеите вярвали, че светът е вечен, без начало и край, и че всичко се управлява от някакво божествено провидение, а Слънцето и някои от планетите са „интерпретатори“, които предават на хората Божията воля. Основният обект на почитание било слънцето, а звездите били твърде далечни, за да се занимават със земните ни дела...

Голямо множество хора споделяли този мироглед, тъй като им се струвало естествено предположението, че небесните тела биха могли да притежават сила и разум, съдейки по начина, по който се движат.

Днес ние инертно продължаваме да вярваме в същото, независимо от това, че се назоваваме християни. Още по-задаващо е, когато се причастяваме, но паралелно следваме и позива от древността... Но какво толкова би станало, ако в неделя погледаме малко телевизия, прочетем хороскопа за понеделник (да се „подготвим“) и ги обсъдим със съседката?

И ако такава ни е разположението, то дано да се намери някой да се помолви за нас и дано ни попадне пред очите учебник по астрономия (за който и да е клас), или пък да включим телевизора в началото на правилното документално предаване. За да може поне в този благословен момент да възникнат адекватни въпроси и стъпка по стъпка да започне нашето измъкване от това, за което е казано: „Както псе се връща на бълвоча си, тъй глупец повтаря своята глупост“ (Притч. 26:11).

Портрет на астролози

Както въздухът е нужен за живота на човека, така аудиторията е нужна за астролога. (Та артист без публика артист ли е?) Астро-индивидът обикновено живее с чувството за собствената си значимост от позицията на лидер-познавач на онова, далечното и мистериозното, потънал в мъглата на незнанието и догадките. Често хората, уловени от подобни „авторитети“, не забелязват колко всъщност неучи са те по ред общочовешки, общокултурни и др. теми. Летвата на знанието при тези т.нар. „астролози“ е твърде ниска спрямо останалите сфери на човешкото познание и търсения. Тяхното наукоподобие чрез наставката „-логия“ успява да заблуди мнозина, макар и светът на учените винаги да се е разграничавал от „професорите“-звездобройщи.

Най-уязвимото звено на астро-„лозите“ е аргументацията. Въпросите „защо“ при тях нямат конкретни отговори, а опитите им за словесна еквилибристика са само едно отражение на слабата им лексикална подготовка. А това е така, защото голяма част от астролозите са хора с нисък образователен ценз, но тласкани от тщеславие, те успяват удобно да се настанят на своите „високи“ астрологични тронове и да се сдобият с поклонници и последователи. Четенето и сериозното изучаване на научна литература не им е приоритет. Коеито, в съчетание с духовната им немощ, допълва пълната неспособност към логическо построяване на техните твърдения. Приемат за достатъчно да се посещават курсове по астрология (съществува и едноименна такава асоциация), където в рамките на броени дни, разпределени по два в месец, срещу определена такса в течение на три години (максимум) се постигало „съвършенството“. Да видим какво значи това?!

В „академите“ за астролози се изучава рождена и прогностична астрология. Т. нар. „синастрия“ претендира да може да плува в дълбоките води на междулич-

ностните отношения, а медицинската пък астрология способствала за „адекватно“ оценяване на здравословното състояние на човека (тема хлъзвага за специалистите, а колко повече за неспециалистите!). Включени са също „предсказателна“ и „хорарна“ астрология. Последната черпи вдъхновение от живелия през XVII век У. Лили, написал монументалния си, според последователите му, труд със заглавие „Християнска астрология“ (!)... Изрази като „ретрограден Меркурий“ или „планета-управител“ (на ден от седмицата), както и четива от типа на „Наръчник по египетска митология“, „Пророческите сънища на огнените знаци“ или „Звездата на маговете“ звучат екзотично (разбирай – езически, б.р.)

АУТОПСИЯ НА ХОРОСКОПА

за нас, но не и за „студентите“. Четивата, по които те се подготвят, за да положат финалния изпит за дееспособност, са изпълнени с още по-абсурдни заглавия. Някои „студенти“ се вливат в редиците на астро-специалистите и след едногодишен или неколкomesечен онлайн курс. Получили сертификати, те започват своята „легитимна“ дейност. Дейността им е свързана основно с тълкуване на схеми и таблици, като, разбира се, практикантите се опират и на усвоените „предсказателни техники“.

Удивителното е, че никому не прави впечатление разминаването в интерпретациите им, независимо дали хороскопите се правят в различни държави, или в квартали на един и същи град. Друг любопитен факт е, че повечето „студенти“ са от женски пол. Може би в женската психология ще се намери отговор и на тази загадка...

И все пак, при всички очевидни несвършенства на „знаещия и вещаещия“ откъде идва тяхна масовост и популярност?

Популярността

Популярни и търсени в съвременното ни общество са много неща, които не попадат в графата „преследва се от закона“, но може би, ние следва да преразгледаме отношението си към тях предвид вредното им въздействие върху навичките, морала и основно – върху мирогледа на хората. Наукоподобните мистификации не са една или две, но астрологията е първенецът сред първенците. Именно поради това сякаш не е прието тя да бъде компрометирана. Точно обратното – нейното присъствие в печатната преса и телевизионния ефир е като на зехтина в салатата. Градският човек, свикнал с динамиката на улицата и съвършено отвикал от живота сред природата, е самотен, независимо от тълпата, която го обкръжава. Така поне твърдят специалистите. Това е феноменът на нашето време. А астрологията внушава на човека приобщеност. Всеки търси да стане част от нещо и често намира решение в „астрала“, още повече, че това се счита за общоприето и безобидно, дори полезно. Пристрастени и обсебени в това отношение са мнозина. Би било неудобно да ги засегнем с някакви опровержения на тази „полезност“ и „универсалност“, но все пак си струва да опитаме, защото липсващите пътни знаци могат да подведат и най-опитния шофьор.

Незнанието

Духовната мъртвост на обществото е идеалната среда за развитието на всякакви напасти от типа на сектантството, окултизма, шаманизма и др. Нещата тук нападобавят организмите. Бактериите и вирусите лесно си завоюват територия в организъм с понижена имунна система. Последното може да се каже, че в случая е нашето незнание.

Обикновено ни се представя за научно твърдението, че определена „небесна“ конфигурация е в състояние силно да повлияе не само оформянето на характера, навичките и мирогледа на „землянина“, както и да намести или да размести субектите или обектите в дадени събития по някакъв конкретен начин. Речникът, който се ползва при описване на гореспомнатото, е доста общ, тъй като конкретиката в прогнозите, наречени от „специалистите“ хороскопи, само може да изяви и без това огромните недостатъци на подобни твърдения. Всякакви седмични, месечни и т.н. до хилядолетни хороскопи не са нищо повече от словесни автопортрети-карикатури на самите астролози.

3D vs 2D (триизмерното срещу двуизмерното)

Всеки начинаещ астроном – обикновено това са момчета на възраст между осем и дванадесет години – може да каже в какви единици измерваме разстоянията между телата в космоса и как следва да възприемаме положението им в пространството. Очевидно е, че астро-тълкувателите забравят (или просто не се сещат...) да отчитат триизмерно това, което уж виждат. Тоест натрапва се мнението, че двуизмерното изображение, което се регистрира от нашите зрителни органи тук, на земята, е единствено вярната картина на макрокосмоса. Или иначе казано, това, което виждаме като съзвездие „Х“, не е нищо повече от произволно конфигурирани космически тела, някои от които са по-близо, а други по-далеч. Тук е добре пак да си припомним колко близо е близкото в космоса(!)... Също така някак небрежно се загърбва простицият факт, че в космическото пространство телата имат физически и химически свойства. За самите учени не е съвсем ясно как точно протича, грубо казано, техният космически живот (магнитни полета, климат и т.н.). Остава да се опрем на голата вяра на халдеите...

Безкритичност

Интересно е как се пригъпват сетивата... Ако наречем някого „маймуна“ или „свиня“, то съ сигурност ще си издействаме „гримиране“ в студени цветове. Но ако му кажем, че е „маймуна“ или „свиня“ според китайския зодиах, то това ще стопли сърцето му. Интересни са и споровете между „посветени“ с ветки по темата от различни култури и географски ширини. Подобен тематичен таратор би могъл да задави всекиго. И макар голяма част от хората да са наясно с позицията на астрономите по тези въпроси, те упорито продължават да вярват, че това не е шарлатанство, нито мистификация, а истинска „-логия“. Всъщност, последното е нужно да отговаря на някакви научни критерии, но наукоподобният окултизъм не може да се вмести в подобни рамки.

Човекоугодничество

В хороскопите се срещат внушително количество взаимно изключващи се и абсурдни твърдения, които обаче са ловко „подредени“ и затова те не предизвикват кой знае какви реакции. Освен една, разбира се – приемането им за действителност. Тук на помощ на астролозите идват интерпретациите, в които се описват чертите на характера. Това също е от палитрата с абсурдни твърдения, тъй като дадените състояния на човек през различните моменти от неговия жизнен път или ден в никакъв случай не са константна величина, нито оформен характер, а са само състояния, през които греховната човешка природа преминава постоянно.

Мнозина си казват, че щом така им е „писано“, такава ще си останат. А това, че животът им е предопределен, е изгодно за тях – не се изисква духовен труд за корекция на недостатъците. Напротив, зодите оправдават недостатъците и дори ги правят симпатични, защото съвсем не са малко хората, които се интересуват кои известни личности са „като тях“. Много вълнуващо и мило е, че световно признатите господин или мис имат същите проблеми или грешки в поведението и живота си.

Тази човекоугодническа интерпретация комфортно скрива греха зад измислени обстоятелства, с които се

АКТУАЛНО

наторява поддаващата се мисъл и тя стига удобно до заключението: „Такъв съм и няма как да се променя“ или „Животът ми е такъв, защото съм зодия Х...“ Край. Тук волята на човека отстъпва, защото е легнала болна. Първо обаче е било ласкателството. То е приспало вниманието. Приятен е гъделът от това, че някой си прочути атлет, артист, бикоборец или президент е „от моята зодия“. Сега вече сме част от нещо голямо... Едно семейство, може би.

Хитра е и уловката с компилиране на различни качества, които всеки би желал да притежава, а мнозина неуморно имитират, но – стоп. Какво значи „целеустремен“ или „упорит“? А „горд“? „Раним“, „учтив“, „внимателен“ и т.н.? Епитети, които могат да бъдат „запени“ всекиму в различни моменти от деня или седмицата. Именно върху това се строят пясъчните кули, „научно“ наречени хороскопи. Ако се появи случайна грешка в изчисленията и тълкуванията, съществува резервен парашут – това е „изгряващият знак“ или „асцендентът“. Поздравления за астролозите – имат си застраховка!

Но съвсем не е възможно да бъдат описани хилядите варианти на интерпретацията чрез приписване на „божествени“ качества на хората, родени под знака на съответните зодии. Възшност, никой не се замисля, че именуването на звездните тела с имена на богове е древно плод на нечия фантазия и че тези качества съвсем

не са божествени, а човешки и едва ли някой би ги нарекъл достойни.

За поддържането на тези митологеми са изписани тонове мастило и е хвърлен огромен трудов ресурс. Начислявани са хонорари и заплати и е запълвано ефирно време. Това продължава и до днес.

Хората вярват във фиктивното, а Истината остава някъде встрани. Тя е неудобна. Защото за Нея трябва преценка и духовен труд. За Нея трябва отдаване и отделиане от скверното, а то е така примамливо и сякаш невинно в своята масовост.

Малко етимология

„Кога влезеш в земята, която Господ, Бог твой, ти дава, да се не учиш да вършиш гнусотии, каквито са вършили тия народи; не бива да се намира у тебе (такъв), който прекарва сина си или дъщеря си през огън, предсказвач, гадател, вражач, магьосник, омайник, ни който извиква духове, ни вълшебник, нито който пита мъртви; защото, всеки, който върши това, е гнусен пред Господа, и тъкмо поради тия гнусотии Господ, Бог твой, ги изгонва отпреде ти. Бъди непорочен пред Господа, твоя Бог“ (Второз. 18:9-13).

В този библейски текст няколко думи са с общ корен – „гнус“. Да видим защо.

Коренът „гнус“ е с праславянски произход и от него са произлезли думи с подобно звучене в руски, български, сърбохърватски, белоруски и др. езици – „комар“ или „дребни хематофаги“ (кръвосмучещи, напр. „гнида“), „подлец“, „отвращение“, „мръсотия“, „тор“. Ако трябва да обобщим, смисловият еквивалент е „отвращение“. А това може да значи само едно – отвърнат от Истината човешки ум. Заблуда.

„Защото ще дойде време, когато хората не ще търпят здравото учение, но, водени от своите похоти, ще си насаберат учители да им гъделичкаят слуха; те ще отвърнат слуха си от истината и към басни ще се обърнат“ (2 Тим. 4:3-4).

Ангелия ПАВЛОВА

Християнинът не може да бъде унил и нещастен

Монах Мойсей Светогорец се подвизава на Света Гора Атон близо тридесет и пет години. Той е иконописец, поет, критик и писател. Издал е 52 книги и е написал повече от 1000 статии. Неговите творения са преведени и издавани в много страни по света. Заемал е поста главен секретар на Свещения Кинопис в Света Гора. Близо двадесет и пет години е старец в колибата на св. Йоан Златоуст при скита „Св. влчк Пантелеимон“ на манастира „Кутлумуш“. Той бе почетен лектор на Седмичата на православната книга Варна 2012.

Тежката икономическа криза, която преживява страната ни, представлява остър проблем на нашето време. Тази криза предизвиква крайна несигурност, тревожност, гняв, обръкване, страх и безпокойство. Времето действително са тежки. И в тези условия християните са призвани да засвидетелстват изповядваната от тях вяра. Всичко се руши, изчезва безследно.

Богатите хора се поддават на уловки, раждат се множество проблеми, губи се равновесието, това води до алчност и насилие. Растат безработицата, несигурността, престъпността, беззаконието и мизерията. Всичко това ясно показва наличието на духовна леност и нищета у много хора. О, защо не съществуваше такова мощно цунами, което да може да изведе хората от този летаргичен сън,

или пък да имаше такива земни трусове, които да могат да доведат хората до отрезвяване, до осъзнаване и отговорност за взиманите решения! Необходимо е отново да се върнем към забравения оптимизъм, тайната надежда, загубената радост и така желания мир.

Зад човешката болка, горчивия опит, убийствената скръб се крие любящият поглед на Бога. Пробуждането от живот, отдаден на материални блага, пълен с удоволствия, благополучие и лични страсти, води човека до духовни познания, правилна визия, бителност, освобождаване от мрачни безпокойства. У човека има скрит запас от вътрешни сили, които му дават възможност да не се огъва, да не се препъва, да не отстъпва, да не се отпуса, да не се поддава на отчаяние. Немислимо е християнинът да бъде разко-

лебан, нервен, обезсърчен, унил, нещастен и неблагодарен. Хората създават едно консуматорско общество на изобилие и ситост. Такова общество пропада до прекомерно поклонение на плътта. За съжаление, виждаме наличието на невероятна духовна апатия, прилагане на манипулации, потъване в тресавището на земните блага. Липсва желание за решително противопоставяне, промяна, покайание. Именно поради това икономическата криза причинява такова напрежение. Никой не вижда в нея възможност за радикални промени.

Днес е настъпило време да проявим своята вяра, да преинем през изпитания, които са проверка за вярата на всеки от нас. Да имаме вяра не само на думи! Изкушенията, изпитанията, бурите проверяват истинността на нашето „верую“. Болката води до заболяване. Но болката може да стане и добър лекар, придобил дълбок усет към болезненото, което ще го научи на състрадание. Болката действително може да смекчи сърцето на човека и да стане благословение за него, но тя може и да го ожесточи, и да се превърне в истинско изтезание и проклятие. Както хората казват, от горещите слън-

чеви лъчи крехкият въск се топи, а бетонът се втвърдява. Изключително важна е ролята на свободната воля на всеки човек.

Съществуват множество причини, поради които човек е длъжен да се бори упорито и непоколебимо. Няма място за отчаяние. Винаги е нужно търпение. Ние не сме единствените, които водим борба в живота. Във време на буря проличава дали е добър капитанът на кораба, както вярно казва нашият народ. Бурята, мълениосните облаци, стихията ще отминат. Ние доста необмислено сме свърнали от пътя и сега е време благодарумно да се върнем към верния път, към въздържанието, към скромния живот. Кризата – това е възможност. Важна възможност.

www.agionoros.ru

Превод: Ангелия ПЕТРОВА

Гласът на св. отци

При всеки успех на твоя ближен се радвай и прославяй Бога, защото неговите успехи са твои, а твоите – негови. (Св. Василий Велики)

Ако не възлюбиш ближния, няма да разбереш как га обичаш себе си. (Преп. Ефрем Сириец)

Да обичаш човека, означава да въздаваш чест на Съзателя. Да служиш на бедните, означава да въздаваш чест на Обеднелия заради нас. (Св. Григорий Богослов)

Нищо така не облекчава душата и не гоставя толкова радост, както чувството на искрена и взаимна любов. (Св. Йоан Златоуст)

Който не обича брата си, дори и да разгаде цялото си имане и да просие в мъченичество, в нищо няма да постигне успех. (Св. Йоан Златоуст)

Както за нас е пострадал Бог, така и ние трябва да страдаме за хората. (Св. Йоан Златоуст)

Блажен е човекът, който почита всеки човек като бог след Бога. (Преп. Нил Синайски)

Който поправя брата си в сърцето си, той изправя собственения си порок. (Преп. Исаак Сириец)

Из „Бисери от духовната съкровищница на св. отци“
Превод и съставител Сливенски митрополит
ЙОАНИКИЙ

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА 2014 г. „Църковен вестник“

1 година..... 30,00 лв.
6 месеца ..... 15,00 лв.
3 месеца ..... 7,50 лв.
ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: synpressbg@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Анула Христова

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на Танка Тончева Христова, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.

Януари

†1 2 3 4 5
 †6 †7 8 9 10 11 12
 13 14 15 16 17 18 19
 20 21 22 23 24 25 26
 27 28 29 30 31

Февруари

1 †2
 3 4 5 6 7 8 9
 10 11 12 13 14 15 16
 17 18 19 20 21 22 23
 24 25 26 27 28

Март

1 2
 4 5 6 7 8 9
 10 11 12 13 14 15 16
 17 18 19 20 21 22 23
 24 †25 26 27 28 29 30
 31

Април

1 2 3 4 5 6
 7 8 9 10 11 12 13
 14 15 16 17 †20
 †21 †22 23 24 25 26 27
 28 29 30

Май

2 3 4
 5 †6 7 8 9 10 †11
 12 13 14 15 16 17 18
 19 20 21 22 23 25
 26 27 28 †29 30 31

Юни

1
 2 3 4 5 6 7 †8
 †9 10 11 12 13 14 15
 16 17 18 19 20 21 22
 23 24 25 26 27 28 †29
 30

Юли

1 2 3 4 5 6
 7 8 9 10 11 12 13
 14 15 16 17 18 19 †20
 21 22 23 24 25 26 27
 28 29 30 31

Август

1 2 3
 4 5 †6 7 8 9 10
 11 12 13 14 †15 16 17
 18 19 20 21 22 23 24
 25 26 27 28 29 30 31

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

2014

Църковни празници

ЯНУАРИ

- Св. Василий Велики (Василовден)
- Богоявление (Йордановден)
- Св. Йоан Кръстител (Ивановден)

ФЕВРУАРИ

- Сретение Господне

МАРТ

- Благовещение

АПРИЛ

- 20, 21, 22 Възкресение Христово

МАЙ

- Св. вмчк Георги (Гергьовден)
- Св. Кирил и Методий
- 29 Възнесение Господне (Спасовден)

ЮНИ

- Петдесетница
- Св. Дух
- 29 Св. ап. Петър и Павел (Петровден)

ЮЛИ

- 20 Св. прор. Илия (Илинден)

АВГУСТ

- Преображение Господне
- 15 Успение на Пресвета Богородица

СЕПТЕМВРИ

- Рождество на Пресвета Богородица
- 14 Въздвижение на Св. Кръст (Кръстовден)

ОКТОМВРИ

- 19 Преп. Йоан Рилски Чудотворец
- 26 Св. вмчк Димитрий (Димитровден)

НОЕМВРИ

- 8 Събор на архангел Михаил (Архангеловден)
- 21 Въведение Богородично

ДЕКЕМВРИ

- 6 Св. Николай Мирликийски (Николден)
- 25 Рождество Христово
- 26 Събор на Пресвета Богородица
- 27 Св. първоумченик и архидякон Стефан

Официални празници

ЯНУАРИ

- Нова година

МАРТ

- 3 Ден на Освобождението на България
Национален празник

АПРИЛ

- 18, 19 Велики петък и Велика събота
- 20, 21 Възкресение Христово

МАЙ

- 1 Ден на труда
- 6 Ден на храбростта и Българската армия

- 24 Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост

СЕПТЕМВРИ

- 6 Ден на Съединението
- 22 Ден на Независимостта на България

НОЕМВРИ

- 1 Ден на народните будители

ДЕКЕМВРИ

- 24 Бъдни вечер
- 25, 26 Рождество Христово (Колега)